

KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER

A BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÁS

MUNKATERVE

2016

II. Rákóczi Ferenc
Megyei és Városi Könyvtár
Miskolc

Tartalom

1. Helyzetkép.....	3
1.1 Borsod-Abaúj-Zemplén megye kistelepüléseinek könyvtárellátási helyzete számokban	3
1.2 A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve.....	8
2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások	12
2.1 Állománymenedzsment.....	12
2.1.1. Gyűjteményfejlesztés	13
2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása.....	15
2.2 Dokumentumszolgáltatás	16
2.3 Információs szolgáltatás	18
2.4 Közösségi szolgáltatások	19
2.5 Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékossgal élők számára	21
2.6 Nemzetiségi könyvtári ellátás	22
2.7 Szakmai képzés, továbbképzés	23
2.8 Eszközbeszerzés	26
2.9 Statisztikai adatszolgáltatás	28
3. Szolgáltató könyvtár	29
4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása	30

1. Helyzetkép

1.1 Borsod-Abaúj-Zemplén megye kistépelüléseinek könyvtárellátási helyzete számokban

A megyei könyvtár területi feladatainak jelentős részét a megyében működő nyilvános könyvtárak módszertani, szakmai támogatása, a számukra nyújtott szolgáltatások minőségének megőrzése, javítása teszi ki. Borsod-Abaúj-Zemplén megye sajátos településjellege, az 500 fő, vagy ez alatti lakónépességű települések magas, a városok viszonylag alacsony száma és korlátozott szolgáltató képessége már a korábbi években is különösen indokoltta tette a szakmai együttműködések megerősítését. A gazdaságosan és költséghatékonyan működtethető Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer kialakítása kedvező folyamatokat indított el az elmúlt három évben a kistépelülésen élők könyvtári ellátásában. A tendenciát a rendszerhez csatlakozók számának folyamatos növekedése jelzi. Ezzel ellentétes folyamat figyelhető meg a nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő települések számában, hisz itt folyamatos csökkenéssel kell a jövőben is számolnunk.

2015 végére a megyei könyvtár szervezőmunkájának eredményeként megvalósult, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén megyében minden településen biztosított valamilyen formában a könyvtári ellátás. 2016 januárjától a 314 településsel kötött megállapodás értelmében a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében biztosítjuk a könyvtári ellátást. Miskolc mellett 26 város és 23 község nyilvános jegyzéken szereplő könyvtárat tart fenn, valamint öt szak- és felsőoktatási könyvtár működik a megyében.

A kistépelüléseken, túlnyomóan a községekben élő lakosság minőségi könyvtári ellátása érdekében Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az elmúlt évben létrejött a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer, melynek 2013-ban megteremtődtek mind a személyi, mind a szervezeti keretei és többségében rendelkezésre állnak a technikai, logisztikai feltételek is.

Az ellátás alapvető célja továbbra is az, hogy a kistépelüléseken élők közvetlenül, illetve a szolgáltatásokat közvetítő városi könyvtárak közreműködésével a lehető leghatékonyabban és gazdaságosan működtethető rendszer segítségével minőségi könyvtári, információs szolgáltatásokhoz jussanak.

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár 2012. december 31-ig 297 település önkormányzatával kötött megállapodást a könyvtárellátási szolgáltatás megszervezésére, melyhez 2013-ban újabb két település, Hidasnémeti és Bódvaszilas csatlakozott. 2014 végén újabb 10 település, Aszaló, Bodrogkisfalud, Hangács, Hernádkércs, Kiscséc, Nagykinizs, Rakacaszend, Szegilong, Tiszaladány, Viszló csatlakozott a KSZR rendszerhez. Az új belépők közül 4 település a könyvtárbuszos szolgáltatást, míg 6 település a letéti ellátást választotta. 2016-ban már 314 településsel dolgozunk együtt a könyvtári ellátást illetően, hiszen a meglévő 309-hez még öt új település - Ároktő, Arló, Borsodszirák, Krasznokvajda és Legyesbénye – önkormányzata szerződött könyvtárunk szolgáltatási rendszeréhez. A könyvtárbuszos ellátásról egy település, Oslár tért le, hogy a továbbiakban könyvtári szolgáltató helyet működtessen.

Összességében 2016-ban már 257 település könyvtári szolgáltató helyre igényli biztosítani a szolgáltatást, s csupán 57 település kívánja igénybe venni a könyvtárbuszos ellátást.

A hatékony és gazdaságosan működtethető ellátás érdekében továbbra is fenntartjuk a már meglévő szolgáltatás-megosztási szerződéseket az érintett városokkal; 2016-ban 9 városi könyvtár (Cigánd, Encs, Kazincbarcika, Ózd, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Szendrő, Szerencs, Tiszaújváros) vesz részt a kistelepülési ellátásban.

A településszám egyharmadában, öt ellátási körzetben (abaúj-hegyközi, mezőcsáti, miskolci, szikszói, tokaji) közvetlen szolgáltatást nyújt a megyei könyvtár a csatlakozott kistelepüléseknek, ilyen például a 2016. évtől újonnan csatlakozottak közül Ároktő, Borsodszirák és Krasznokvajda. Arló az Ózdi, Legyesbénye a Szerencsi ellátási körzethez tartozik majd.

A Terület-ellátási csoport személyi összetételében a tavalyi évben jelentős változások következtek be. Egy rendezvényszervező kollégánk új beosztásba került, a helyén ősztől a gyűjteményszervezési osztály egy munkatársa tanult be a feladatok ellátásába. A 9 fős csoportot érzékenyen érintette, hogy a munka elindítója és szervezője, a megyei hálózati igazgatóhelyettes, a november elsejei nyugdíjba vonulása okán az év közepétől már a felmondási idejét töltötte.

A létszámbővülés tette lehetővé, hogy a korábban megbízási szerződéssel alkalmazott 1 fő gépkocsivezető kinevezést kapott, valamint 1 fő közfoglalkoztatott segítette a kistelepülési ellátás munkáját. A Rendezvényszervező és pr csoport egy munkatársa közreműködött a területi ellátás portáljának és az új folyóiratnak a szerkesztésében, a megyei munka sajtóban és médiában való népszerűsítésében.

A gépkocsivezetői feladatokat 1 gépkocsivezető és 2 területi referens végzi, de a kollégák között is van olyan munkatárs, akik bekapcsolódik ebbe a munkába. A személyi feltételek adottak a feladat ellátásához, fokozott figyelmet és szervezést a gépkocsi használat és a gépkocsivezetői feladatok ellátása igényel.

A városi könyvtárak esetében 2016-ban a személyi feltételek tekintetében van némi bizonytalanság. A Cigándi központunkból a közös munkában már jól bevált kollégánk más munkakörbe kerül, Sárospatakon a létszám a minimális dolgozói létszámról továbbra sem változik. Az Encsi központból a KSZR feladatokkal megbízott és munkáját gyakorlotta, jól végző kolléganőnk családi okok miatt távozik. A szolgáltatás színvonalának megtartásában és emelésében az elmúlt évek tapasztalataira támaszkodhatunk majd.

Könyvtárak		Könyvtárak száma (db) 2015	Lakosságszám összesen 2015. január 1.
Könyvtárellátási Szolgáltató helyek	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0 - 500 lakosú településen	151	36 589
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	48	8 054
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	73	52 509
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	7	5 020
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	42	50 574
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	1	1 163
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501 - 5000 lakosú településen	48	105 238
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	1	2 256
Összesen		314	244 910
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján		0	0
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma		26	37 438
	ebből megkötött megállapodások száma	0	0

2016-ben a megyei könyvtár területi feladatait továbbra is a 2012-ben módosított 1997. évi CXL. törvényben megfogalmazottak, a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013. (V. 31.) rendelet, a költségvetésről szóló (2015. évi C.) törvény, a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről szóló 120/2014. (IV. 8.) Korm. rendelet, valamint a kistélepülésekkel megkötött megállapodások alapján szervezzük.

A törvényben meghatározott kötelező állami feladatokat maradéktalanul ellátjuk, s a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer létrehozásakor kialakított fő céljainkat továbbra is követendőnek tartjuk.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetésében, munkaszervezésében a következő alapelvek érvényesülését tartjuk szem előtt:

- Arra törekszünk, hogy a rendszer továbbra is gazdaságosan és hatékonyan legyen üzemeltethető a költségek átgondolt, lehetőség szerinti csökkentésével, a beszerzések hatékony előkészítésével.
- Nagy hangsúlyt fektetünk az informatikai fejlesztésekre, mivel a szakmai munkát jól kiépített, következetesen fejlesztett és karbantartott informatikai rendszer tudja támogatni.
- A KSZR működtetéséhez szükséges adatokat, információkat naprakészen, jól bővíthető és lekérdezhető adatbázisokba szervezzük, melyhez a hozzáférés az intézmény igazgatójának, gazdaságvezetőjének, megyei hálózati igazgatóhelyettesének és a Terület-ellátási munkacsoport valamennyi tagjának biztosított. Az adatok szervezésében, tárolásában és megosztásában alkalmazzuk a korszerű információtechnológiai lehetőségeket.
- Az adatok több szempontú lekérdezését, elemzését folyamatosan biztosítani kell.
- Arra törekszünk, hogy a kistélepülési könyvtári, információs és közösségi helyekkel való személyes kapcsolattartás a leghatékonyabban és a legkisebb költséggel valósuljon meg.
- A kistélepülési ellátást koordináló II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár és a szolgáltatások biztosításában közreműködő városi könyvtárak azonos elvek mentén szervezik a munkájukat, melynek érdekében szakmai konzultációkat, szakmai napokat szervezünk, szabályzatokat dolgozunk ki.
- A városi könyvtárak részt vesznek a munkaterv és a beszámoló összeállításában, melyhez a statisztikai adatok, valamint a kistélepülések személyes megkeresése szolgáltat adatot.
- Valamennyi, a KSZR működtetésében szerepet vállaló könyvtár azonos rendszert, a Corvina integrált könyvtári rendszert használja a dokumentumok és információk közvetítésére. Minden állománymozgást (letéti csere, új tartós letét kihelyezése, állományleltár, törlés stb.) a Corvina integrált rendszer megfelelő moduljának használatával bonyolítunk.
- A feladatellátásban kulcsszerepe van a Megyei Közös Katalógusnak és a Megyei Tudástár Portálnak.

- A dokumentumok (könyv, folyóirat, hangoskönyv, DVD, digitális dokumentumok stb.) gyarapítása, feldolgozása központilag, a megyei és városi könyvtárban történik. A dokumentumok szolgáltató helyekre juttatásában, a cserék és letétek gondozásában valamennyi szerződött partner részt vesz.
- A közreműködő városi könyvtárak, szoros kapcsolatot tartva a kistépülési munkatárssal, igényfelmérést végezve vesznek részt a gyarapítás munkájában, melyhez minden könyvtárban egy fő jogosultsággal rendelkezik.
- Azon települések esetében, ahol a fenntartó is együttműködő partnernek bizonyul, kezdeményezzük a szolgáltató hely berendezésének teljes megújítását, elsősorban NKA pályázat keretében. Azokon a településeken, ahol nem lehetséges pályázat benyújtása, kezdeményezzük a könyvtári tér rendbetételét és a berendezések megújítását KSZR forrásból.
- Továbbra is kiemelten kezeljük az olvasásnépszerűsítő programok szervezését, valamint a felhasználói tanfolyamokat, s a közreműködők kiválasztásában a helyi művészeket igyekszünk előtérbe helyezni.
- Központi keretből és beszerzéssel biztosítjuk az irodaszereket, ügyviteli nyomtatványokat, a könyvtárhasználati foglalkozásokhoz szükséges anyagokat.
- Az informatikai eszközpark bővítésével kapcsolatban arra törekszünk, hogy a KSZR fejlesztési tervben foglaltak teljesüljenek, vagyis 2018-ra minden településen legalább 2 darab számítógép álljon rendelkezésre.

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetésére a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 2016. évre 243 764 140,- Ft állami támogatásban részesül.

A település lakosságszámától függő fajlagos összeg a Magyarország 2016. évi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvényben került kihirdetésre, mely az előző évihez képest nem változott és az alábbiak szerint alakul:

1 000 fő lakosságszámú vagy az alatti település esetén 668 300 Ft/település

1 001 – 1 500 fő lakosságszám közötti település esetén 1 060 760 Ft/település

1501 – 5 000 fő lakosságszám közötti település esetén 1 002 460 Ft/település. Az állami támogatás nettó értékben kerül felhasználásra.

Átfogó feladatok:

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a törvény előírásai értelmében a megye egész területén szervezi a könyvtárak közötti együttműködést, a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében szolgáltatásokat nyújt az igénylő települések számára.

- A feladatellátás érdekében évente 2 alkalommal megyei szintű szakmai napot szervezünk. Alkalmanként, a szakmai és érdekképviselői szervezetekkel együttműködve további, az aktuális könyvtárszakmai kérdésekkel kapcsolatos konzultációs napot szervezünk.

- A Terület-ellátási csoport rendszeresen, személyesen és elektronikusan tartja a kapcsolatot a fenntartó önkormányzatok képviselőivel, polgármesterekkel, jegyzőkkel, valamint a településeken működő könyvtári, információs és közösségi helyek munkatársaival.
- A könyvtári területet érintő jogszabályi változásokról, könyvtárszakmai akciókról tájékoztatást nyújtunk. A személyes látogatások gyakorisága legalább negyedéves.

Kiemelt feladatok

Kiemelt feladat a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében végzett munkáról a beszámoló, illetve a munkaterv elkészítése, megyei szintű statisztikai adatszolgáltatás koordinálása, ezzel párhuzamosan a valós települési elvárásokra alapozott költségvetés összeállítása.

Valamennyi, a KSZR szolgáltatásait megrendelő önkormányzatot és annak könyvtárosát megkeresünk, hogy értékelje az előző évben nyújtott szolgáltatásokat, tegyen javaslatot a KSZR fejlesztésére. Az „Elégedettségi kérdőív” kiértékelése, a tapasztalatok beépítése a szolgáltatásszervezésbe 2016-ban is fontos feladat lesz.

A megye területén működő könyvtárakkal való együttműködés során 2016-ban arra törekszünk, hogy a közös munka több síkon is megvalósuljon. A szakmai ismeretátadás egyik leghasznosabb formája a szakmai napok szervezése, valamint a tematikus továbbképzések tervezése. 2016-ban folytatni kívánjuk az elmúlt év jó gyakorlatát, és több helyszínen a Corvina integrált rendszer használatát elősegítő, 1-1 napos továbbképzést szervezünk az érdeklődő társkönyvtárak szakemberei számára.

Az aktuális könyvtárszakmai kérdésekről (teljesítménymutatók, európai uniós pályázatok stb.) egy-egy szakmai nap keretében tájékoztatjuk a megye könyvtárosait és fenntartóit. Ezek várható időpontját május és október hónapban tervezzük.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes

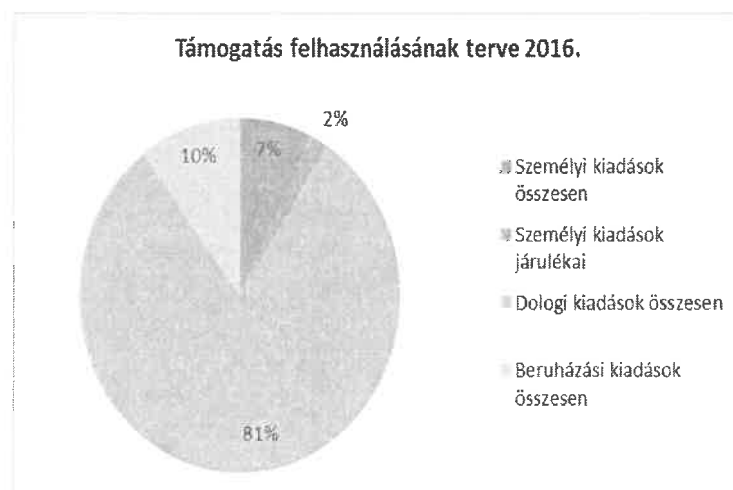
Határidő: folyamatos, illetve 2016. május, október

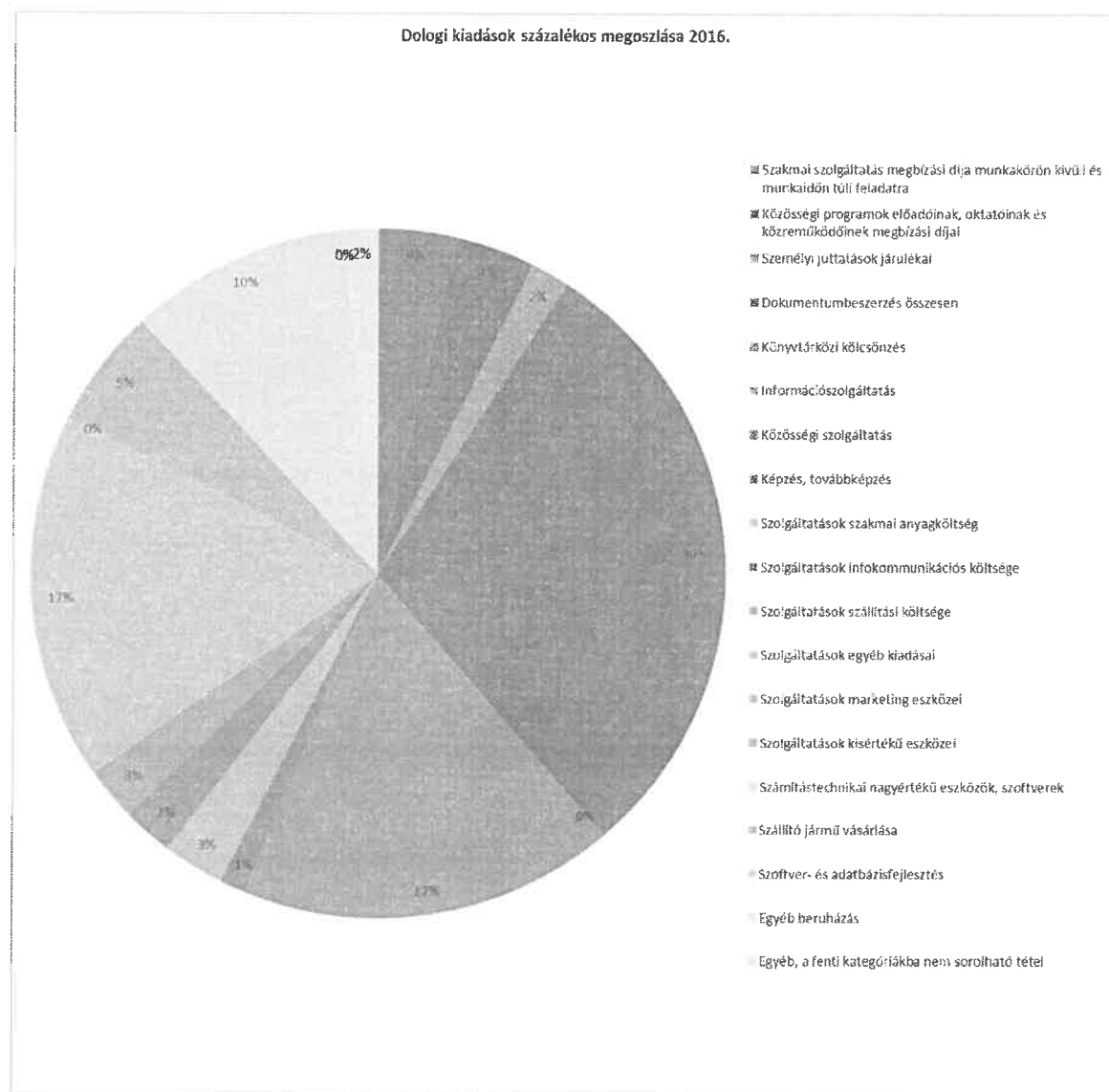
1.2 A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

Borsod-Abaúj-Zemplén megye Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2016. évi költségvetési támogatásának felhasználási terve				
		kiadások	összesen	%
Személyi jellegű kiadások összesen			17 879 140 Ft	7,33%
	Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra	8 879 140 Ft		
	Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai	9 000 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen			4 344 631 Ft	1,78%
	Személyi juttatások járulékai	4 344 631 Ft		
Dologi kiadások összesen			221 540 369 Ft	90,88%
Dokumentumszolgáltatás			69 200 000 Ft	28,39%
	Dokumentumbeszerzés összesen		72 000 000 Ft	29,54%

Könyv	50 000 000 Ft		
Folyóirat, napilap	20 000 000 Ft		
Nem hagyományos dokumentumok	2 000 000 Ft		
Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)	200 000 Ft		
Információs szolgáltatás		0 Ft	0,00%
Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás			
Közösségi szolgáltatás		42 540 369 Ft	17,45%
Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használóképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás			
Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése	42 540 369 Ft		
Könyvtárosképzés, továbbképzés		3 000 000 Ft	1,23%
Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)	3 000 000 Ft		
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége		7 000 000 Ft	2,87%
Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtámasz, címkék, filmulux, olvasójegy stb.	7 000 000 Ft		
Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képkeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.			
Szolgáltatások infokommunikációs költsége		5 800 000 Ft	2,38%
Nem adatátviteli célú távközlési díjak	1 300 000 Ft		
Adatátviteli célú távközlési díjak			
Szoftverüzemeltetés, licenc díj, portálszolgáltatás díja	4 500 000 Ft		
Szolgáltatások szállítási költsége		6 100 000 Ft	2,50%
Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szerviz)	5 500 000 Ft		
Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsége			
Postaköltség (egyéb postai küldemény)	600 000 Ft		
Szolgáltatások egyéb kiadásai		42 000 000 Ft	17,23%

Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége			
Egyéb általános költségek			
Irodaszerek, egyéb nyomtatvány	12 000 000 Ft		
Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülre - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól	30 000 000 Ft		
Szolgáltatások marketing eszközei		500 000 Ft	0,21%
Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadványok, programmeghívók, hirdetés, reklámköltségek	500 000 Ft		
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei		13 300 000 Ft	5,46%
Fejlesztő játékok, eszközök kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök	13 300 000 Ft		
Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége		25 000 000 Ft	10,26%
Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek	25 000 000 Ft		
Szállító jármű vásárlása			
Szoftver- és adatbázisfejlesztés			
Egyéb			
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel		4 100 000 Ft	1,68%
Artisjus	100 000 Ft		
Egyéb költség.	4 000 000 Ft		
.....			
Támogatás összesen		243 764 140 Ft	

A 2016. évi forrás az 5 újonnan csatlakozott település után járó normatíva miatt magasabb az előző évinél, ténylegesen 243 764 140,- Ft támogatással tervezünk.

A felhasználás, az egyes feladatokra fordítható keretösszegek meghatározása során arra törekszünk, hogy a felhasználás kiegyensúlyozott, gazdaságos és a települések igényeihez alkalmazkodó legyen. Növelni kívánjuk a dokumentum beszerzésekre fordítható keretösszeget, valamint az olvasásnépszerűsítő és kulturális, közösségi programok forráshányadát is. Mindkettőre nagy igény mutatkozik.

Az 5 éves fejlesztési tervben kiemelt hangsúlyt kapott a kistéleplési szolgáltató helyek infrastrukturális feltételeinek javítása. Erre a területre 2013-ban kiemelkedően nagy összeget fordítottunk, több mint 150 db számítógép beszerzésével és további informatikai és elektronikai eszközök vásárlásával. 2014-ben ezen a területen a fejlesztés visszafogottabb volt. 2015-ben 137 darab asztali munkaállomás beszerzésére került sor. 2016-ban tovább folytatjuk az informatikai eszközök beszerzését, és elsősorban azokra a településekre koncentrálunk, ahol még nem áll rendelkezésre legalább 2 db számítógép, illetve ahol a rendelkezésre álló gépek minősége nem megfelelő. 2016-ban legalább 80 db számítógép közbeszerzési eljárás keretében való beszerzését tervezzük. További kísértékű számítástechnikai és egyéb elektronikai eszköz beszerzése is indokolt. Ennek az évnek fontos feladata, hogy a már kihelyezett eszközökkel kapcsolatban a fenntartási feladatokat figyelemmel kísérjük és folyamatosan elvégezzük (vírusirtás, távfelügyeleti szoftverek követése, garanciák lejártával alkatrészbeszerzések, szükséges javítások, frissítések futtatása stb.)

Az információszolgáltatás költségei a személyi jellegű kiadásokban jelentkeznek.

Igyekszünk megfelelő forrást biztosítani az egyre nagyobb érdeklődésre számot tartó felhasználóképző tanfolyamok finanszírozására. Egyes ellátási körzetekben, és egy bizonyos településnagyság fölött nagy az érdeklődés, érdemes a forrásokat ezekre a területekre koncentrálni. A programok iránt is állandó érdeklődés mutatkozik. A településmérethez igazított rendezvénykerettel a továbbiakban is meg tudunk felelni ennek az elvárásnak.

A szolgáltatás-megosztási szerződések minden, előző évben is szerződött partnerünkkel fenntartjuk, a megállapodások visszavonásig érvényesek. Megújításukra csak azon városi könyvtárak esetében kerül sor, akiknek az elvégzendő feladatai az ellátandó települések számának növekedése miatt 2016-ban tovább nő. 2016-ban ilyen Ózd, Szerencs, Tiszaújváros. Ezek a megállapodás-módosítások 2015-ben előkészítésre kerültek, s aláírásukra az év első negyedévében sor kerül.

Felelős: igazgató, gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: 2016. március 31.

Összességében a forráselosztás kiegyensúlyozott, s a dokumentum-vásárlásnál elérhető (38 %-os) kedvezmény jelentősen növelheti a költséghatékonyságot.

A költségvetés átgondolt megtervezésével, s az erre épülő szolgáltatások, fejlesztések településnagyság és konkrét települések szerinti meghatározásával biztosítjuk a rendszer zavartalan működését.

Felelős: igazgató, gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: 2016. február, illetve folyamatos

2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások

2.1. Állománymenedzsment

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

2016-ban tovább folytatjuk azt a gyakorlatot, melyet a gyűjteményfejlesztés, a kistelepülések állományának menedzselése, feltárása terén 2013-ban megkezdtünk.

Arra törekszünk, hogy a dokumentum-beszerzésben – mind könyv, folyóirat és egyéb dokumentumtípus tekintetében – érvényesüljenek a települési igények. A könyvtárbuszos ellátást igénylő településekre történő megrendelésekkel bővítjük azon települések körét, ahová folyóiratokat rendelünk. A települések folyóiratigényét a közreműködő városi könyvtárak gyűjtik össze, a megrendelés adminisztrációját a megyei és városi könyvtár végzi. Az érkeztetés, a reklamáció indítása értelemszerűen a szolgáltató helyen dolgozó munkatárs feladata marad.

Tervezzük a beszerzési keretösszeg emelését a könyvek és egyéb nem hagyományos dokumentumok esetében egyaránt. A könyv és a folyóirat dokumentumtípus tekintetében a beszerzés közbeszerzési eljárás keretében nyertes szállítóval történik.

	tervezett darabszám	tervezett értéke Ft-ban
Könyvbeszerzés	28 100	50 000 000
Folyóirat, heti-, napilap	1 964	20 000 000
Nem hagyományos dokumentum (DVD)	50	2 000 000
Összesen	30 214	72 000 000

A folyóirat beszerzési keret meghatározásánál figyelembe vettük az esetleges pótrendeléseket, a mindenkori előfizetési díjakat, és további települések csatlakozásával is számoltunk.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, gyűjteményszervezési osztályvezető, folyóiratos kollégák, feladattal megbízott területi referens, a területi referensek és a közreműködő városi könyvtárak

Határidő: folyamatos

Az egyes ellátási körzetben felhasználható keretösszegeket előre meghatározzuk, felhasználásukról naprakész nyilvántartást vezetünk. Minden beszerzési módban követjük a vásárlásokat, figyelemmel a településekről érkező egyedi, indokolt igényekre.

A vásárlással kapcsolatos adminisztráció tárgyévben történő megvalósítása végett arra törekszünk, hogy a forrásfelhasználás 2016. november végéig befejeződjön.

A dokumentum beszerzési keret felhasználása ellátási körzetenként					
Ellátási körzetek	Ellátóhelyek száma	Buszos települések száma	Egy ellátott helyre felhasználható összeg	KERET – Ellátóhely	Összesen
Abaúj	22		194 725	4 283 939	4 283 939
Cigánd	16		194 725	3 115 592	3 115 592
Kazincbarcika	30		194 725	5 841 735	5 841 735
Mezőcsát	9		194 725	1 752 521	1 752 521
Mezőkövesd	19		194 725	3 699 766	3 699 766
Miskolc I.	28		194 725	5 452 286	5 452 286
Ózd	26		194 725	5 062 837	5 062 837
Sárospatak	15		194 725	2 920 868	2 920 868
Sátoraljaújhely	18		194 725	3 505 041	3 505 041
Szerencs	15		194 725	2 920 868	2 920 868
Sziksó	13		194 725	2 531 419	2 531 419
Tiszaújváros	11		194 725	2 141 970	2 141 970
Tokaj	6		194 725	1 168 347	1 168 347
Szendrő busz		36		1 066 800	1 066 800
Szendrő letét	9		194 725	1 752 521	1 752 521
Encs letét	20		194 725	3 894 490	3 894 490
Encs busz		21		889 000	889 000
Települések száma összesen:	257	57		52 000 000	52 000 000

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens, területi referensek

Határidő: folyamatos

2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

Település	Lakónépessége	A településen helyben lévő dokumentumok száma (cseréletét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (%-ban)	A szolgáltató hely dokumentumállománya elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %)	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becslés %-ban)	Raktári jelzetek megfeleltetése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)
Összesen	244910	1005716	38,8%	23,85%, 47,5%, 18,15%	15%	7,2% 92,8%	29,4% 70,6%
1-500 lakosú településen	36589	227546	59%	26,8%, 38,7%, 24,5%	12,2%	8% 95%	34% 66%
501 - 1000 lakosú településen	52509	219 197	39,1%	32,1%, 48,2%, 19,7%	12,9%	4,1% 95,9%	30,4%, 69,6%
1001 - 1500 lakosú településen	50574	176 265	38,5%	21,3%, 53,1%, 15,3%	12,9%	7,5%, 92,5 %	29,1%, 70,9%
1501 - 5000 lakosú településen	105238	382708	22,1%	18,7%, 54%, 17,5%	15,6%	5,3% 94,7%	34,7%, 65,3%

Kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy a kistelepüléseken korszerű, jól használható gyűjtemények legyenek, melyekről elektronikusan is információ nyerhető. Ezért nagy hangsúlyt fektetünk a településen lévő saját állomány átválogatására, selejtezésére, feltárására a Corvina integrált rendszerben. Bár az előző évek munkájának köszönhetően 2015 végére lecsökkent a településeken lévő állomány 970 790 darabra, az újonnan csatlakozó településeken lévő állományadatokkal együtt újra emelkedett ez az összeg, így a 2016-os induló teljes megyei értéket 1 millió körüli könyvtári egységnek becsüljük.

2016-ban valamennyi ellátási körzetben, több településen végzünk állományrendezést, selejtezést, jelzetelést. Példányadatozással összekötve erre terveink szerint 45-50 településen kerül sor. Azon településeken, ahol a teljes saját állomány példányadatozását, szükség esetén bibliográfiai feltárását elvégezzük, ott átválogatjuk az állományt, az elavult, fizikailag megrongálódott dokumentumok kivonásra kerülnek. Az állomány egészének példányadatozása mellett a dokumentumokba a kölcsönzés előkészítéséhez vonalkódot helyezünk, s a könyvek egységes, nyomtatott formában történő jelzetelését, szerelését is elvégezzük.

2016-ban további, közel 50 ezer dokumentum elektronikus feldolgozását, a központi katalógusban történő elérését biztosítjuk.

Felelős: feladattal megbízott területi referens, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: 2016. december

Valamennyi településnagyság esetében indokolt a könyvtári állomány átválogatása, selejtezése. Terveink szerint 2016-ban további kb. 50 000 ezer dokumentum kivonására kerül sor, a munkát a területi referensek és a városi könyvtárak munkatársai koordinálják. E feladat ellátásában feltétlenül számítunk a szolgáltatás-megosztási szerződést kötött városi könyvtárak közreműködésére is, hisz a területi referensek irányításával csupán néhány nagyobb, főállású könyvtárossal rendelkező könyvtár képes a feladattal megbirkózni. A kisebb települések, valamint a nem főállású munkatársat foglalkoztató könyvtárak esetében e feladat elvégzése a szolgáltató könyvtárak munkatársainak feladata marad.

2.2 Dokumentumszolgáltatás

A kistelepülések dokumentum ellátása többszintű, hisz az új beszerzések, letétek mellett nagy hangsúlyt helyezünk az ODR-MOKKA szolgáltatások népszerűsítésére, a könyvtárközi kölcsönzések számának növelésére, a helyismereti információk vonatkozásában az elektronikus információk előtérbe helyezésére. A megyei könyvtárban épülő digitális adattárak, illetve helyismereti adatbázisok akadálymentes elérése a cél, melyhez az informatikai fejlesztés biztosítja az alapot, a szolgáltató helyeken dolgozó munkatársak rendszeres továbbképzése a szakmai ismereteket.

Tervezett könyvtárközi forgalmi adatok a KSZR szolgáltatásban¹

A kistelepüléseknek könyvtárköziben küldött dokumentumok száma	
2016. évi terv	
eredetiben	2500
elektronikusan	30
fénymásolatban	140

Eddig is figyelmet fordítottunk a könyvtári rendszer központi szolgáltatásainak népszerűsítésére, ezt a feladatot a jövőben is hangsúlyosan kell kezelnünk. A meglévő propagandaanyagok mellett be kell emelnünk e terület népszerűsítését a szakmai programok és az ellátási körzetekbe szervezett szakmai továbbképzések tematikájába.

A felhasználói tanfolyamok során azt tartjuk szem előtt, hogy a résztvevők ismerjék meg a könyvtári rendszer szolgáltatásait, éljenek a dokumentumkölcsonzés helyi alkalmain túli lehetőségekkel, tudjanak keresni az országos lelőhely-nyilvántartás, valamint a megyei könyvtár adatbázisaiban. A központi szolgáltatások népszerűsítési növelésének előfeltétele a személyi feltételen kívül a települési szolgáltató helyek számítógépes ellátottságának javítása.

Az **ODR szolgáltatások igénybevételét illetően** elsősorban a főfoglalkozású, szakképzett könyvtárost alkalmazó könyvtári, információs és közösségi helyekre számítunk, ahol elvárható a könyvtáros ilyen irányú ismerete, felkészültsége. A tapasztalatok szerint a kiskönyvtárak – saját méreteikhez viszonyítva – ugyanilyen dokumentumforgalom bonyolítására képesek, a helyben dolgozó munkatárs aktivitásának a függvényében. Szakmai tájékoztatók szervezésével, az intézményi regisztráció elvégzésével tovább növelhető az ODR szolgáltatások iránti igényt, a könyvtárközi kölcsönzések körében igényelt dokumentumok száma. Az eddigi eredmények növelését segíti a „Válaszboríték” szolgáltatás további propagálása, a szükséges borítékok legyártatása.

Felelős: feladattal megbízott területi referens, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

Folytatjuk azt a jó eredményeket hozó gyakorlatot, hogy a megyei és városi könyvtárból koordináljuk a kistelepülésekre kihelyezett dokumentumok könyvtárközi kölcsönzését, elősegítve ezzel egyrészt a beszerzett állomány nagyobb forgását, használatát, másrészt az olvasók megelégedettségét. E gyakorlat bevezetését és korrekt nyilvántartását, pénzügyi elszámolását támogatja a „Válaszküldemény” szolgáltatásunk.

Felelős: valamennyi együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

¹ Az adat csak a KSZR településekre vonatkozó könyvtárközi kéréseket tartalmazza

2.3 Információs szolgáltatás

Az információs szolgáltatás keretében számos szolgáltatást kívánunk biztosítani 2016-ban is, törekedve arra, hogy a kistérségben élők életminősége javuljon, s helyben elérhetővé váljon minél több ember számára a könyvtári rendszer szolgáltatásainak széles köre.

A könyvtári állomány retrospektív feltárása, a beszerzett újdonságok nyilvántartásba vétele, elektronikus katalógusban való közzététele hozzájárul ahhoz, hogy akár otthon, a nap 24 órájában tájékozódni lehessen az adott könyvtári, információs és közösségi helyen fellelhető dokumentumokról, de a megyei és városi könyvtár teljes kínálatáról is. Naprakész információk érhetők el ezáltal a gyűjteményről a **Corvina** integrált könyvtári rendszerben, támogatva a képzésben, továbbképzésben résztvevőket, a kutatómunkát végző érdeklődőket.

Az információs szolgáltatás keretében nagy hangsúlyt fektetünk az ODR-MOKKA működéséről, az országos lelőhely-nyilvántartásról szóló tájékoztatásra, melyet prospektusok, plakátok segítségével, illetve a szakmai napok keretében is népszerűsítünk.

Az oktatásban, képzésben részt vevők információellátásának segítése, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségéről való tájékoztatás egyrészt a szakmai napok keretében, másrészt a felhasználói tanfolyamok tematikájába illesztve valósítható meg a legnagyobb hatásfokkal, így ezt az idén is az előző évek gyakorlatának megfelelően szervezzük majd.

A Corvina integrált rendszer használatának kiterjesztésével, a katalógus modul mellett a kölcsönzési modul minél több településen történő bevezetésével egy jól menedzselhető és korrekt adatokat biztosító rendszer kialakításán dolgozunk. Ennek előfeltételeként még 2015 decemberében öt adatbázis (Hidasnémeti, Mezőcsát, Ózd, Pálháza, Sátoraljaújhely központok által ellátott településekre vonatkozó) adatainak konverzióját rendeltük meg a szolgáltató Monguz Kft.-től. Ezen adatok áttöltése teszi majd lehetővé, hogy az érintett településeken az elektronikus kölcsönzés bevezetésre kerüljön. Mindez mintegy ötven települést érint 2016-ban.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referensek, rendszergazda
Határidő: folyamatos

A **Megyei Tudástár** portálon (www.bazkonyvtar.hu) elhelyezett információk, adatok karbantartásával, aktualizálásával is a közvetlen információs szolgáltatást kívánjuk biztosítani. 2016-ban folytatódik a portál építése; települési könyvtári szolgáltató helyek adatainak feltöltése illetve frissítése, a könyvtárak publikus felületének rendezése, a médiatér megújítása.

Arra törekszünk, hogy a portál valóban a megye könyvtárainak gyűjtőhelye, a keresők kiindulási pontja legyen. Tervezzük olyan plusz, a kollégák munkájára vonatkozó leírásokat is közzétenni (programjaikról, speciális gyűjteményeiről, épületeikről), ami nemcsak az olvasók tájékoztatását szolgálja, de a kisebb KSZR-es könyvtárak számára saját honlapként funkcionál.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referensek, pr munkatárs
Határidő: folyamatos

Tervezzük a 2015-ben újtára indított **Könyvtári Mappa**, mint a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei könyvtárosok lapja, évente két alkalommal való megjelentetését, mely gyakorlati információkat közvetít a megye könyvtáraiban dolgozóknak.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referensek, pr munkatárs
Határidő: folyamatos

Törekszünk arra, hogy a településekről, a polgármesteri hivataloktól érkező információs, helyismereti igényeket minél gyorsabban megválaszoljuk. Ebben a munkában támaszkodunk a könyvtár szakmai területi munkatársaira, elsősorban a Helyismereti gyűjtemény anyagára és könyvtárosaira.

Felelős: valamennyi területi referens, helyismereti kollégák

Határidő: folyamatos

Kezdeményezzük és szorgalmazzuk, hogy a települések honlapján a település könyvtárára vonatkozó, a használók számára nélkülözhetetlen információk elhelyezésre kerüljenek.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi területi referens

Határidő: folyamatos

Valamennyi szakmai fórumon és a személyes látogatások során is szorgalmazzuk az ODR, a megyei és városi könyvtár szolgáltatásainak igénybevételét, a könyvtárközi kölcsönzés még intenzívebb igénybevételét.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi területi referens

Határidő: folyamatos

2.4 Közösségi szolgáltatások

A közösségi szolgáltatásokat illetően a célunk: a lakosság érdeklődésének megfelelő kulturális, közösségi, közművelődési rendezvények, digitális kompetenciafejlesztő foglalkozások és egyéb programok, kiállítások szervezése, az olvasáskultúra fejlesztését támogató programok szervezése, az olvasás, a tanulás, a közösségi élet támogatása, a civil önszerveződések segítése. A szolgáltató helyek bevonása az országos (Internet Fiesta, Országos Könyvtári Napok) és térségi szakmai programokba.

Általános tendencia, hogy a települések a kultúrára fordított kiadásait folyamatosan csökkentik. Ennek ismeretében nagyon fontos, hogy a legkisebb - 500 fő lélekszám alatti - településekre is szervezzünk programokat, rendezvényeket, mivel sok esetben az ott élőknek nincs más lehetőségük kulturális események látogatására.

Az előző évek tapasztalatait figyelembe véve január elején elküldjük a települési önkormányzatok, illetve a könyvtárosok számára az igényfelmérő adatlapot, melyek összesítését követően február végén megtörténhet az árajánlatok bekérése. Ez megkönnyíti mind a programok ütemezését, mind a pénzügyi tervezést.

Felelős: programszervező, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: 2016. február

A programokat illetően arra törekszünk, hogy 2016-ban egyetlen kistépülés lakója se kerüljön hátrányba az esetlegesen meglévő fenntartói érdektelenség miatt.

A rendezvények kiajánlása és szervezése során minden esetben a minőségi kultúra terjesztése, a maradandó irodalmi, zenei élmény elérése az elsődleges célunk. Tapasztalatunk az, hogy az idősebb korosztály nehezen jut el még a közelben lévő városokba is. Ezért számukra helyben több ismeretterjesztő előadást tervezünk, olyan jellegűeket, amelyek a helyi kérdésekre, az egyedi problémákra ad választ. Nagyon kedveltek az író-olvasó találkozók mellett az irodalmi műsorok és a zenés-irodalmi összeállítások, de a 2015-ös adatok alapján koncertet és kézműves bemutatót is többet tervezünk.

Számos településen könyvtárhasználati ismeretek bemutatásával szeretnénk a fiatalabb korosztály figyelmét felhívni a könyvtár adta lehetőségekre. Az író-olvasó találkozókat, bábelőadásokat, interaktív gyermekműsorokat, kézműves foglalkozásokat, játszóházakat a kicsik számára szervezünk. A rendezvények számát illetően azon leszünk, hogy a helyi könyvtárost ingyenes, (vagy nem általunk finanszírozott) foglalkozások megtartására ösztönözzük. Érdeklődésre számot tartó helyi előadók bevonásával, vagy a megyei könyvtárból ott helyben foglalkozást tartó kollégák segítségével kívánjuk biztosítani, beteljesíteni a rendezvények vállalt számát. Rendezvényszervezőink arra törekednek, hogy a költséghatékonyság biztosítása érdekében egy-egy kedvelt előadót több helyre, olcsóbban szerződtessenek. A költségvetés terhére tervezett programjaink száma 2016-ban 900 db, de ezen felül számos rendezvény helyi szervezésben, ingyenesen kerül megvalósításra.

Felelős: programszervező, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

A megyei könyvtárból szervezett programokkal, könyvtárhasználati foglalkozások szervezésével még inkább támogatni kívánjuk az olvasásnépszerűsítő programok számának ütemes növekedését.

Felelős: programszervező, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

A használóképzési programok, tanfolyamok, a könyvtárbemutató órák, olvasásnépszerűsítő és közösségi rendezvények szervezése a települési könyvtárosok, a városi könyvtárak és a megyei könyvtár területi referenseinek közös feladata. A használóképzés irányítását, adminisztrációját a Megyei és Városi Könyvtár Terület-ellátási csoportjának két munkatársa végzi. A költségvetésben rögzített és településsorosan, illetve szolgáltatás típusok szerint rendelkezésre álló források a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtárból hívhatók le.

Felelős: programszervező, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

2016-ban is kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy jelentősen javuljon a könyvtári szolgáltató helyek működési körülménye, javuljanak a szakmai munkát minősítő mutatószámok. Ennek érdekében a könyvtári foglalkozások körének bővítésével (nyári, szünidei foglalkozások, idősek körében végzett szervezőmunka, a megyei és városi könyvtár munkatársai által megvalósított könyvtárhasználati foglalkozások stb) a lakosság minél szélesebb rétegét szeretnénk a szolgáltatásokkal megszólítani. A rendezvénykeretből megvalósítható programok mellett 100 településen tervezünk minimum 2-2 foglalkozást, melynek elsődleges célja a könyvtár szolgáltatásainak népszerűsítése, a hátrányos helyzetű csoportok könyvtárba vonzása.

Felelős: programszervező, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

Továbbra is kiemelt figyelmet szentelünk a használóképzésre, igyekszünk a sokszor párhuzamosan jelentkező eszközigényeket kielégíteni. Ebben az évben 50 db, többségében 20 órás tanfolyam szervezését tervezzük, amelynek keretében a lakosság digitális írástudásának fejlesztését, a számítógép és az internethasználat alapjainak megismerését segítjük, de nagy hangsúlyt fektetünk az egyéni információkeresés alapjainak megteremtésére is.

Felelős: feladattal megbízott munkatárs, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos, igény szerinti

A legnagyobb érdeklődés a közösségi programok iránt mutatkozik. Nagyon népszerű és 2016-ban újra indítjuk az alsótagozatos általános iskolás korosztály részére a Hahó, Könyvtársak! című, olvasásnépszerűsítő programunkat, melybe a kistélepüléseken működő iskolákat igyekszünk minél nagyobb számban bevonni.

Felelős: a gyermekkönyvtár vezetője, programszervező, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

	Megvalósult programok száma 2015-ben	Tervezett programok száma 2016-ban
Kiállítás	3	5
Kulturális, közművelődési, közösségi rendezvény	483	490
Olvasáskultúra-fejlesztő program	338	360
Egyéb rendezvény	12	15
Használóképzés	68	50
Összesen	904	920

Nagy siker övezte a nyári szünidei foglalkozásainkat, melyeket olyan kistélepüléseken szerveztünk, ahol halmozottan hátrányos helyzetűek élnek, s a gyermekek nyáron sem tudnak elmenni a faluból. 1-1 napos programjainkat tovább szeretnénk folytatni 2016-ban is, bevonva a megvalósításba a szolgáltató városi könyvtárak munkatársait is.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi területi referens

Határidő: 2016. augusztus vége

2.5 Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetése lehetővé teszi az esélykülönbségek mérséklését Borsod-Abaúj-Zemplén megye aprófalvas településein élők számára. Különösen nagy segítséget jelent ez a szolgáltatási forma azok számára, akik szociális helyzetük okán vagy a földrajzi távolságokból eredően nem tudják személyesen felkeresni a nagyobb könyvtárakat.

A házi könyvtári ellátás a rokkantak, a speciális dokumentumok a fogyatékkal élők (vakok- és csökkentlátók, hallás- vagy mozgáskorlátozottak) könyvtári ellátásában tudnak hatékony segítséget nyújtani, így 2016-ban tovább ösztönözzük e dokumentumok beszerzését és a szolgáltatások meghonosítását, bevezetését azon kistélepüléseken is, ahol ezzel a szolgáltatással eddig nem éltek.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye 57, többségében aprófalvas, nagymértékben előregedett lakosságú települése a könyvtárbuszos ellátást igényli könyvtárunktól. A településeken nincs könyvtári, információs közösségi hely, így ez a szolgáltatás különös jelentőséggel bír. A tervszerű

menetrenden kívül, illetve azt kiegészítve mindennapos gyakorlattá vált a házhoz szállítás, a pótmegállóhelyként az idősök nappali ellátását végző intézmények meglátogatása. Az idős, beteg olvasók igényeit a jövőben is figyelembe kell vennünk, ezt a gyakorlatot a jövőben is ösztönözni kívánjuk. A könyvtárbuszokon a könyveken kívül, jelentős a DVD állomány, bőséges a folyóirat kínálat is. Továbbra is folyamatosan törekszünk arra, hogy minél több öregbetűs könyv, a fogyatékkal élők számára is használható dokumentum jelenjen meg a könyvtárbusz kínálatában.

Felelős: a könyvtárbuszos szolgáltatást végző városi könyvtárak, a munkájukat koordináló területi referensek

Határidő: folyamatos

A könyvtári, információs és közösségi helyeken a könyvtáros személyisége meghatározó abban, hogy a településeken működik-e a házhoz szállítás, az idős, beteg, mozgásukban korlátozott emberek speciális könyvtári ellátása. Éppen ezért ezt a kérdést különös hangsúllyal kezeljük a szakmai továbbképzések tematikájában, s igyekszünk minél több könyvtárost megnyerni e szolgáltatási formának.

Akik a házi könyvtári szolgáltatást veszik igénybe, azok elsősorban a könnyedebb, romantikus műveket kedvelik, de bővíteni kell a nem hagyományos dokumentum-típusok, a CD-k, DVD-k, hangoskönyvek kínálatát is.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens, a könyvtárbuszos szolgáltatást végző városi könyvtárak

Határidő: folyamatos

2.6 Nemzetiségi könyvtári ellátás

Az 1997. évi kulturális törvény a megyei könyvtárak számára megyei szinten előírja a nemzetiségekhez tartozó lakosok könyvtári ellátásának szervezését, végzését (66. § c) pont). Megyénkben és a megyei jogú városban is élnek nemzetiségek, ezért nem csak a szórványosan, kis számban előforduló nemzetiségek (Miskolcon bolgár, görög, lengyel, német, örmény, roma, ruszin, szlovák és ukrán nemzetiségi önkormányzat működik, a megyében ezek 1 román önkormányzattal bővülnek), hanem a nagyobb arányú német, roma és szlovák nemzetiség ellátása is kiemelt feladat. Megyénkben - létszámát tekintve - a leginkább jelentőséggel bíró nemzetiség a német, roma, szlovák. Az etnikai kisebbségek közül a legnagyobb számban, s egyben a leghátrányosabb helyzetben jelenlévő népcsoport a roma. Bár statisztikai, számszerű meghatározásuk mind nyelvismeret, mind nemzetiség alapján nem egyértelmű, az tény, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén megye 169 településén jelentős számú, magát roma nemzetiségűnek valló lakos él, elsősorban Miskolcon, Abaúj-hegyközyben, Ózd és Encs környékén kistelepüléseken, aprófalvakban. Utóbbiakban sok helyen a roma kisebbség többségbe (esetenként 90-100 %-os arányba) került a magyar lakosság arányához képest

A megyében az elmúlt években többféle felzárkóztató program indult el, intézményünk a maga eszközeivel, pályázati források támogatásával folyamatosan hozzájárul ahhoz, hogy ezek céljai, erőfeszítései sikeresek legyenek. A megyében a második legjelentősebb nemzetiség a német; Borsod-Abaúj-Zemplén megye 10 településén mintegy 1 156, magát német nemzetiségűnek valló lakos él. A harmadik legjelentősebb nemzetiség a szlovák; 13 településen, – melyből három Miskolc közelében található – mintegy 1 150 lakos él. 2008 óta a letéti ellátás keretében összesen

25 települési és/vagy iskolai könyvtár kapott szlovák nyelvű irodalmat a megyei könyvtár szlovák nyelvű könyvtárának anyagából.

A nemzetiségek könyvtári ellátásával kapcsolatban a KSZR keretein belül arra kell törekednünk, hogy a beszerzett dokumentumok között legyen az adott településen érintett és igényelt nemzetiségi irodalom.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, területi referensek, a központokban gyarapítók

Határidő: folyamatos

Az intézmény nemzetiségi gyűjteménye állományának bővítésére az Országos Idegennyelvű Könyvtártól évenkénti rendszerességgel körülbelül 140-150 ezer Forint vissza nem térítendő pályázati támogatást kap dokumentumok beszerzésére. Ez a keret rendre kiemelten kezeli a roma gyűjtemény bővítését. A pályázati támogatás adminisztrálása, dokumentummal történő megtöltése a terület-ellátási csoport és az olvasószolgálat közös feladata.

Felelős: a gyarapítással megbízott munkatárs, gyűjteményszervezési osztályvezető, területi referensek

Határidő: a pályázatban foglaltak szerint

Egy tudatosabban kialakított, gyakorlati szemléletű, konkrét igényeken alapuló nemzetiségi állományrész további gondozása, bővítése. A megyei ellátás településeiről valós beszerzési igényként érkező nemzetiségi irodalom Corvinában való megjelenítése, a visszakereshetőség biztosítása.

Felelős: a gyarapítással megbízott munkatárs, gyűjteményszervezési osztályvezető, területi referensek

Határidő: folyamatos

2.7 Szakmai képzés, továbbképzés

A szakmai továbbképzések, a megyei és járási, ellátási körzet szintjén megvalósuló szakmai napok, konferenciák mellett a szakmai munka minőségi fejlesztését elősegítő együttműködésekre helyezük a hangsúlyt. A **Corvina integrált könyvtári rendszer közös használatával**, valamint a megye települési, szak- és iskolai könyvtárait támogató szerverparkunk üzemeltetésével hozzájárulunk Borsod-Abaúj-Zemplén megye lakosságának minőségi könyvtári ellátásához. A Corvina rendszer használatának kiterjesztésével tovább kívánjuk növelni a csatlakozó könyvtárak szolgáltató képességét.

A Corvina integrált könyvtári rendszer használatához eddig csatlakozott városi könyvtárak körét bővíteni szeretnénk, de lehetőséget biztosítunk iskolai könyvtárak csatlakozására is. A Megyei Közös Katalógus használata részben a tájékoztatást, részben a könyvtárközi kölcsönzés kiterjesztését segíti elő.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, rendszergazda

Határidő: folyamatos

2016-ban kiemelten fontos feladunk, hogy a könyvtári minőségirányítással kapcsolatos ajánlások figyelembevétele mellett az érintettekkel megismertessük a Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszerben megfogalmazottakat, koordináljuk a könyvtárak minősítésének előkészítését, a könyvtári minőségirányítás szempontjainak alkalmazását. Az aktuális könyvtárszakmai

kérdésekről a könyvtárosoknak és fenntartóiknak szóló szakmai napokat a megyei könyvtárban, illetve a szolgáltató központokban tervezzük megrendezni.

Felelős: igazgató, városi hálózati igazgatóhelyettes, megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: folyamatos, illetve 2016. február, október és november közepe

Folytatni kívánjuk az elmúlt év gyakorlatát, és több helyszínen a Corvina integrált rendszert és moduljai (CIRC, CAT) használatát elősegítő, 1-1 napos, továbbképzést szervezünk az érdeklődő társkönyvtárak szakemberei számára. Ezen kívül alapfokú, gyakorlati könyvtárosi ismereteket tartalmazó tanfolyamok megtartását tervezzük a központi könyvtárban és különböző helyszíneken a települési könyvtárakban könyvtári végzettség nélkül dolgozó kollégáink számára.

Felelős: igazgató, megyei és városi hálózati igazgatóhelyettes, olvasószolgálat

Határidő: folyamatos, igény szerinti

A szakmai innovációt, a szolgáltatási terek megújítását támogató pályázatokat figyeljük, a projektekbe igyekszünk minél több települést bevonni.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: folyamatos

Nagy hangsúlyt fektetünk az országos szakmai rendezvényekre, kiemelten az **Internet Fiesta** és az őszi **Országos Könyvtári Napok** programsorozatra. Minden évben a kiemelt rendezvények sorába tartoznak az Ünnepi könyvhét programjai, melyben továbbra is nagy szerepet szánunk az együttműködéseknek. 2016-ban az Ünnepi Könyvhét megyei megnyitójának vidéki helyszínét Sárospatakra tervezzük. A közösen meghívható előadók, vendégek mellett szorgalmazzuk a településeken élő művészek, együttesek részvételét, a megye kulturális értékeinek jobb megismertetését, s egyúttal a rendelkezésre álló források hatékonyabb felhasználását.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, rendezvényszervezők

Határidő: folyamatos, illetve programhoz kapcsolódó

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár honlapja, a www.rfmllib.hu portál és a www.bazkonyvtar.hu felület továbbra is az információáramlás és a tájékoztatás fontos eszköze marad. A kapcsolattartásban is támaszkodunk a Megyei Tudástár portálra, illetve az elektronikus levelezés jól bevált gyakorlatára, nem mellőzve a szolgáltatásba bevont városi könyvtárak, valamint a területi referensek közvetlen, személyes kapcsolattartását.

Felelős: igazgató, honlapszerkesztők, megyei PR-munkatárs, területi referensek

Határidő: folyamatos, illetve programhoz kapcsolódó

2016-ban továbbvisszük a www.bazkonyvtar.hu weboldal technikai és tartalmi megújítását. Folytatjuk a tavaly megkezdett adatfrissítéseket, egységesítjük a könyvtárak publikus felületeit. Visszakereshető tartalmú galéria kialakítását tervezzük a települési könyvtárak (felújítással, rendezvényekkel kapcsolatos) fotóiból. A felületen kiemelten kívánjuk kezelni a megyei helyismereti, helytörténeti vonatkozású sajtófigyelést. Arra törekszünk, hogy valamennyi szakmapolitikai, jogszabályi változásról hírt adjunk a Megyei Tudástár portálon.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, megyei PR-munkatárs, a területellátás informatikusai, rendszergazda, helyismeretben dolgozó kollégák

Határidő: az év vége, illetve folyamatos

Továbbvisszük az első számaival tavaly útjára indult **Könyvtári Mappát**, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei könyvtárosok lapját. Az évente két alkalommal, nyomtatott és elektronikus formában is megjelenő megyei szintű időszaki kiadvány szerkesztésébe, az írások elkészítésébe bevonjuk a megye könyvtárosait, kapcsolatunkat kiterjesztve a szak- és felsőoktatási könyvtárak

irányába is. Célunk, hogy gyakorlati, szakmai segítséget nyújtsunk a megyében dolgozó könyvtárosoknak, illetve hogy megjelenési lehetőséget biztosítsunk saját tapasztalataiknak, eredményeiknek, gyakorlatuknak.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referensek, pr-munkatárs

Határidő: folyamatos

Támogatjuk, és aktív részvételünkkel segítjük az ellátási körzetek szintjén megvalósuló szakmai programokat, rendezvényeket, kezdeményezéseket.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referensek

Határidő: folyamatos

Hagyománnyá vált Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az őszi Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozatához kapcsolódó **megyei könyvtáros találkozó**, melyet 2016-ban már 11. alkalommal tervezünk megrendezni. E program keretében köszöntjük a legalább harminc éve könyvtárosként dolgozó kollégákat, a nyugdíjba vonulókat, illetve kihasználva a kollégák nagy számban való megjelenését, lehetővé tesszük az aktuális és a mindennapi munkában hasznosítható témák közös megvitatását.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: 2016. október

A minőségi munka megszervezésében kiemelt szerepe van a könyvtáros személyének, így különösen nagy hangsúlyt kell fektetnünk a szakmai képzésekre, továbbképzésekre. A közalkalmazottként, vagy közfoglalkoztatott státuszban huzamosabb ideje egy település könyvtárában foglalkoztatott kolléga szakmai ismereteit elsősorban a segédkönyvtáros képzés keretében, míg a kistéleplési könyvtárosokét a jövőben elsősorban alapfokú képzés keretében szeretnénk bővíteni. A megye méretét tekintve mindenképpen indokolt több, az ellátási körzetek együttműködésében megvalósuló alapfokú tanfolyam indítása.

Tervezett helyszínek: Miskolc és igény szerint

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, területi referensek

Határidő: 2016. második félév

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár által szervezett segédkönyvtáros képzésbe a kistéleplésen dolgozó munkatársak közül 2016-ban 10 főt kívánunk bevonni, biztosítva részükre az OKJ-s végzettség megszerzését. Továbbfoglalkoztatásukat háromoldalú szerződés megkötésével ösztönözzük.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, tanfolyamfelelős

Határidő: 2016. március

Nagy hangsúlyt helyezünk a rendszerbe újonnan belépő munkatársak ismereteinek megalapozására, éppen ezért a személyes tanácsadásra, módszertani segítségnyújtásra kiemelt figyelmet szentelünk.

Felelős: Valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos, igény szerinti

2016-ban több könyvtárban szeretnénk elindítani az elektronikus kölcsönzést. Ez megköveteli a kistéleplésen dolgozó munkatársak képzését, a modul használatának a betanítását. Intézményünk oktatóterme egyszerre 20 főt tud fogadni, abban több képzési ciklus indítását tervezzük. Ezen kívül, a megye földrajzi adottságaira tekintettel a képzéseket több helyszínre is szeretnénk

helyezni, biztosítva valamennyi érintett könyvtáros részvételi és későbbi konzultációs lehetőségét.
Tervezett képzési helyek: Miskolc, Ózd, Sátoraljaújhely Hidasnémeti, Mezőcsát, Ózd, Pálháza
Felelős: városi igazgatóhelyettes, megyei igazgatóhelyettes
Határidő: folyamatos

2.8 Eszközbeszerzés

Informatikai és egyéb eszközfellesztés

A munkánkban arra törekszünk, hogy a KSZR tevékenységre vonatkozó hosszú távú tervünkben foglaltakat az informatikai és egyéb eszközfellesztéssel kapcsolatban is teljesíteni tudjuk, vagyis hogy 2017 végéig valamennyi, általunk ellátott településen minimum 2 db számítógép álljon rendelkezésre a megfelelő szoftverekkel együtt. Az informatikai eszközbeszerzéseket a rendelkezésre álló források hatékony felhasználása érdekében központi bonyolítjuk. Az idén 80 db számítógép beszerzését tervezzük központosított közbeszerzési eljárás keretében.

Felelős: gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: 2016. szeptember

A könyvtári szolgáltató helyek szolgáltató képességének növelése érdekében 2016-ban nyomtatók (103 darab), további kisértékű számítástechnikai és egyéb elektronikai eszközök beszerzése is indokolt.

Felelős: gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: 2016. szeptember

Az informatikai eszközök beszerzése terén eddig is jelentős lépéseket tettünk, melyet az alábbi táblázat számai is alátámasztanak.

Eszköz megnevezése	2015		Összesen 2013-2015	
	Darabszám	Érték	Darabszám	Érték
Asztali munkaállomás	137	27535904	322	57358074
Notebook	12	1528848	43	5196988
Multifunkcionális nyomtató	1	56880	67	1840462
Fénymásoló	0	0	46	11001360
Vonalkódolvasó	51	1265591	161	4805591
Projektor	1	84164	18	2278864
Fényképezőgép	4	187953	85	4807400
Vidokamera	0	0	12	1232840
Mobiltelefon	0	0	50	865750
Scanner	0	0	8	369980
Szoftver	0	1089464	295	1685735
Hangosítás	1	194842	9	2362668
Router	10	99980	33	361546
CD lejátszó	0	0	14	355010
DVD lejátszó	0	0	14	228289
TV	0	0	13	1289050
Összesen:	217	32043626	1190	96039607

2016 beszerzésre tervezett informatikai eszközigénye:

Eszköz megnevezése	2016	
	Darabszám	Érték
Asztali munkaállomás	79	15800000
Multifunkcionális nyomtató	105	3675000
Projektor+vászon	19	2850000
Fényképezőgép	24	1560000
Hangosítás	7	1190000
TV	5	500000

További szolgáltatások

2016-ban az eddigi évekhez képest több kistéleplési könyvtár teljes körű megújítására törekszünk, amelyhez elsősorban a Nemzeti Kulturális Alap pályázatát szeretnénk felhasználni. 12 település (Abaújkér, Bogács, Cserépváralja, Csincse, Csokvaomány, Garadna, Gibárt, Kovácsvágás, Sajólaszlófalva, Szegi, Szuhaő, Szuhowy) tervezi benyújtani a pályázatot, amelyhez az előző évekhez hasonlóan a könyvtárunk szakmai, módszertani támogatást biztosít a településeknek.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott munkatárs, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2016. március 31., illetve a pályázati kiírás függvényében

A fenntartói támogatás meglete esetén az idén is tervezzük, hogy néhány település könyvtárának berendezését állami támogatásból megújítjuk. A szakmai berendezési elképzelések után látványtervet készítünk, s az árajánlatok függvényében döntünk a fejlesztés megvalósításának ütemezéséről. A fejlesztésbe bevonni tervezett települések: Aszaló, Bükkaranyos, Bükkzsérc, Fancsal, Litka, Monok, Pácin, Sajóbábony, Sajóörös, Szuhowy, Varbó.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott munkatárs, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2016. december 31.

A már kihelyezett informatikai eszközöket illetően kiemelt feladatunk, hogy az eszközökkel kapcsolatos fenntartási feladatokat figyelemmel kísérjük és folyamatosan elvégezzük (vírusirtás, távfelügyeleti szoftverek követése, garanciák lejártaival alkatrészbeszerzések, szükséges javítások, frissítések futtatása stb.)

Felelős: feladattal megbízott munkatársak, rendszergazda

Határidő: folyamatos, 2016. december 31.

A bútorok, kisebb eszközök beszerzése a tervezett egyedi igények alapján 3 árajánlat bekérésével, a megyei és városi könyvtár gazdasági igazgatóhelyettesének az irányításával történik. Május 31-ig valamennyi, beruházáshoz kapcsolódó árajánlatnak rendelkezésre kell állnia az év végi beszerzési dömping elkerülése érdekében.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott munkatárs, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2016. május 31.

Az irodaszerek, szakmai és ügyviteli nyomtatványok beszerzése továbbra is a megyei és városi könyvtár feladata. A könyvtárakban végzett munkához szükséges irodaszerek listáját kiegészíthetik egyedi, további indokolt igények. Az eszközbeszerzés központosítottan történik, figyelemmel az igények optimalizálására. A beszerzést és a kiszállítást évente 2 alkalommal végezzük.

Felelős: gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: 2016. április; november

Rendkívül nagy igény mutatkozik a közösségi élet szervezését is elősegítő társasjátékok beszerzése iránt. Ezek beszerzését a települések korosztályi megoszlására, hagyományaira való figyelemmel 2016-ban 500 ezer Ft értékben tervezzük.

Felelős: területi referensek

Határidő: 2016. november

2.9 Statisztikai adatszolgáltatás

A statisztikai adatszolgáltatás valamennyi könyvtár fenntartó önkormányzat kötelező feladata, mely a 314 közvetlenül ellátott kistépülési könyvtár tekintve leginkább a megyei könyvtárra ró rendkívül nagy feladatot. A statisztikai adatszolgáltatásban történt változás megköveteli a szakmai nap szervezését. Ennek keretében áttekintjük a KSZR szolgáltatáshoz kapcsolódó beszámoló és munkaterv szempontrendszerét is, biztosítva az értelmezések egyezőségét.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2016. február

A statisztikai adatszolgáltatást az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program adatgyűjtéseiről és adatátvételeiről szóló, 2013-ban módosított 288/2009. (XII. 15.) Korm. rendelet alapján végezzük. A 1442-es, Jelentés a könyvtárak tevékenységéről elnevezésű módosított adatlapot az ágazati minisztérium, az EMMI kulturális statisztikai rendszerében, kizárólag elektronikusan, online módon töltjük ki és megyei szinten is koordináljuk az adatszolgáltatást (<http://kultstat.emmi.gov.hu>). Az adatok besolgáltatása a rendelet alapján valamennyi könyvtár működtető intézmény, testület (települési, munkahelyi, felsőoktatási és szakkönyvtárak) számára kötelező. Az adatok ellenőrzését könyvtárunk Terület-ellátási csoportja végzi. A besolgáltatott statisztikai adatok értékelése minden évben jó alapot szolgáltat megyei munkánk összehasonlító elemzéséhez, a szükséges intézkedési irányok kijelöléséhez, megtételéhez.

A statisztikai adattáblák és az elemző tanulmány a Megyei Tudástár portálon, a www.bazkonyvtar.hu oldalon 2016-ban is elérhető lesz.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott munkatársak, valamennyi területi referens

Határidő: 2016. március 1., május 1.

3. Szolgáltató könyvtár

A szolgáltató II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtárban lényegében 2013-ban megteremtődtek a szolgáltatás humán és infrastrukturális feltételei, kialakult a szervezeti struktúra, amely megfelelő színvonalú szolgáltatás biztosítására alkalmas. A 2014-ben bekövetkezett létszámcsökkenés átmenetileg megnehezítette a csoport munkáját, de már 2015-ben rendeződtek a humán erőforrással kapcsolatos problémák. Egy rendezvényszervező kollégánk új beosztásba került, a helyén ősztől a gyűjteményszervezési osztály egy munkatársa tanult be a feladatok ellátásába. A 9 fős csoportot érzékenyen érintette, hogy a munka elindítója és szervezője, a megyei hálózati igazgatóhelyettes, a november elseji nyugdíjba vonulása okán az év közepétől már a felmondási idejét töltötte.

Az intézményi létszámbővülés lehetővé tette, hogy a korábban megbízási szerződéssel alkalmazott 1 fő gépkocsivezető kinevezést kapjon, valamint 1 fő közfoglalkoztatott segíthesse a kistélepi ellátás munkáját. A Rendezvényszervező és pr csoport egy munkatársa közreműködik a területi ellátás portáljának és az új folyóiratnak a szerkesztésében, a megyei munka sajtóban és médiában való népszerűsítésében.

Forrást kell fordítanunk egyrészt a munkatársak ismereteinek bővítésére, a folyamatos képzésre, de a tárgyi, informatikai és logisztikai erőforrások minőségének megtartására, illetve javítására is, hisz a 314 település szolgáltatásának menedzselése megköveteli a megfelelő időgazdálkodást, s ez ma már a technikai eszközök megbízható működése nélkül lehetetlen.

A jelenleg működő két könyvtárbusz ugyan a megnövekedett „nyitvatartási idő”, a hétfélig látogatások beiktatása ellenére is ellátja a feladatokat, de folyamatos üzemelésük mellett jelentős összegeket kell fordítanunk állagmegóvásukra is. Ugyanakkor tudjuk, hogy a könyvtárbuszos ellátás valódi minőségi megújítását egy nagy, az európai normáknak is megfelelő eszköz beszerzése jelentheti.

Nem mondunk le arról, hogy a minőségi szolgáltatás megteremtése érdekében a közeljövőben minden lehetőséget megragadjunk annak érdekében, hogy egy európai színvonalú ellátást nyújtó, a szolgáltatások széles körét biztosító, gazdag gyűjteménykínálatot felkínáló valódi könyvtárbuszot tudjunk üzemeltetni Borsod-Abaúj-Zemplén megye kistélepi ellátása érdekében.

Folyamatos, a gyakorlat által generált fejlesztéseket kell megvalósítani a megyei és városi könyvtár által használt, a KSZR szolgáltatásaiban is alkalmazott Corvina integrált rendszernél, illetve gondolni kell a szerverek esetében a háttérkapacitás bővítésére is.

Ebben az évben további forrásokat kell biztosítani a korszerű kommunikációt támogató, a települési könyvtárak látogatása során használható IKT és egyéb technikai eszközök (digitális fényképezőgép, projektorok stb.) beszerzésére.

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, mint a megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetője, potenciális és tényleges könyvtárhasználói számára a törvény által előírt feladataival, vállalt missziójával, küldetésével összhangban a lehető legjobb színvonalú, minőségi szolgáltatásokat kívánja biztosítani. Minden kommunikációs lehetőséget ki kell használni annak érdekében, hogy a tényleges és potenciális használóinkat szolgáltatásainkról folyamatosan tájékoztassuk, ugyanakkor a könyvtári rendszer által nyújtott szolgáltatásokat vonzóvá, könnyen elérhetővé tegyük.

A településeken dolgozó kollégákkal végzett közös munkánk egyik kiemelt feladata, hogy a kistépülések lakosságának legalább 25%-a igénybe vegye a könyvtárak által nyújtott szolgáltatásokat. Megszólításuk csak sok csatornán, változatos eszközökkel lehetséges.

Továbbra is a hosszabb távú céljaink között szerepel, hogy a teljes körű minőségbiztosítás valamennyi eszköze, a munkatársak elköteleződésének alkalmazásával a lehető legjobb szolgáltatási színvonalat nyújtsuk könyvtárhasználóink számára. A munkatársak folyamatos képzésével, az innovatív gondolatok és javaslatok beépítésével arra törekszünk, hogy szolgáltatásainkkal megfeleljünk a felénk forduló közönség, közösség elvárásainak.

A települési önkormányzatokkal való kapcsolattartás terén meghatározó a partnerség, az igények kölcsönös tiszteletben tartása, az együttműködésre törekvés.

Rendszerelvűség:

- A minőségbiztosítás megvalósítása érdekében a jövőben is arra törekszünk, hogy valamennyi könyvtári munkafolyamatot rendszerszerű keretek között működtessünk, folyamatosan ellenőrizzünk és értékeljünk. A szakmai feladatokat érintő vagy azokkal összefüggő tevékenységeket az átláthatóság és az ellenőrizhetőség érdekében integrált könyvtári rendszerben végezzük.
- Feladatainkat a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben más könyvtárakkal összehangoltan végezzük.
- Az újonnan csatlakozott intézményeknél is kezdeményezzük az egységes arculati elemek megjelenését kistépülések könyvtárainak homlokzatán elhelyezett táblákon, szóróanyagokon, plakátokon és egyéb belső eligazító táblákon, feliratokon.
- A Megyei Tudástár portálon elhelyeztük és letölthetővé tettük a Dokumentumok körében a könyvtári, információs és közösségi szolgáltató helyek működéséhez szükséges nyomtatványokat, a rendezvények szervezéséhez, lebonyolításához szükséges iratokat, megrendelőket, blankó meghívókat, népszerűsítő plakátokat, szóróanyagokat, jelenléti íveket és a szükséges dokumentáció egyéb anyagait. Mind a Megyei Tudástár portál egészének, mind az egyes menüpontoknak, ezen belül a Dokumentumok menüpontnak a megújítása 2015-ben időszzerűvé vált, melyhez kommunikációs szakember segítségét is igénybe vesszük.

- Az újonnan csatlakozott településekre is elkészítetjük és kihelyezzük az egységes feliratú táblákat, a szolgáltatás népszerűsítő anyagait, szórólapjait.

Tervszerűség:

- A Könyvtárellátási Szolgáltató rendszer keretében ellátott települések magas száma, a rendelkezésre álló állami forrás nagysága, felhasználásának szabályszerűsége megköveteli a részletes tervek kidolgozását. A KSZR minőségi működtetése érdekében éves feladatainkat munkatervben rögzítjük, melyet az egyes ellátási körzetekre, illetve bizonyos esetekben települési szintre lebontva pontosítunk a következő területeken: a dokumentum beszerzés költségkerete ellátási körzetekre lebontva; a rendezvények forrása a kistelepülések nagysága szerint; a közreműködő városi könyvtárak által kiszámlázott költségek felosztása ellátási körzetenként; informatikai fejlesztés, eszközbeszerzés forrásainak felosztása településenként, irodaszerek, kézműves anyagok forrásainak felosztása településenként.
- Az eddigi gyakorlatot követve a tervezés folyamatát valamennyi településre kiterjedő igényfelmérés előzi meg.

Elemzés és ellenőrzés:

- Továbbra is nagy hangsúlyt kell fektetni a forrásfelhasználás folyamatos monitorozására, biztosítva a vezetői ellenőrzés folyamatosságát is.
- Az ellenőrzés és a szükséges korrigálás időbeni elvégzése érdekében a forrásfelhasználás alakulását településsorosan kell vezetni.
- Partnereink, használóink elégedettségét „Elégedettségi kérdőív” alkalmazásával kívánjuk mérni 2016-ban is. A fenntartók és a használók véleményének megismerésére alkalmat adnak a szakmai napok és a személyes látogatások is, melynek gyakoriságát a munkaterv egyéb fejezeteiben, illetve a városi könyvtárakkal kötött megállapodásokban is rögzítettük.
- Közérdekű adatainkat a jogszabályi előírásoknak megfelelően nyilvános felületeinken megjelenítjük, közpénzekből folyó gazdálkodásunkról számot adunk a szolgáltatás weboldalán és a partner Önkormányzatoknak készült beszámolókon keresztül.
- Alapdokumentumainkat, publikus iratmintáinkat honlapunkon közzétettük, szükség esetén frissítjük.
- A szolgáltatás-megosztási szerződést kötött városi könyvtárak azonos szempont szerint kötelesek beszámolni az ellátási körzetben végzett munkájukról, melyhez egységes szempontrendszert kapnak.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működésével kapcsolatban 2013-ban megfogalmazott irányelveink érvényesek, melyeket 2016. évi munkánk szervezése során figyelembe veszünk. Az egyes munkafolyamatok szabályozása megtörtént, a személyes látogatások, a dokumentum és eszközszállítások dokumentálása szabályozott, melyek továbbra is érvényben maradnak:

- Valamennyi településre az év során (ez a könyvtárbuszra is érvényes) legalább 4 alkalommal kell friss dokumentumot kiszállítani.
- Az alkalmanként kiszállított dokumentumok darabszáma a település nagyságától függően változó, de nem lehet kevesebb, mint 30 db.
- Valamennyi vásárolt és kiszállított dokumentum adata a Corvina integrált rendszerben elérhető, s a lelőhely adatok, a kiszállítás is a rendszer segítségével dokumentált.
- A kistelepülési könyvtárosok ezen túl átadó-átvevő listát kapnak a kihelyezett dokumentumokról, s a látogatás tényét, a kihelyezett dokumentum értékét 2 példányos törzskönyvben is rögzítjük.
- A települési szolgáltató helyre vásárolt egyéb eszközök, gépek, berendezési tárgyak a megyei és városi könyvtár tulajdonába, leltári nyilvántartásba kerülnek, s minden esetben átadó-átvevő jegyzőkönyvvel kerülnek átadásra a településre, ahol idegen eszközként ideiglenes leltárba kell vételezni a Polgármesteri Hivatalban.
- A szolgáltató helyekre kiszállított irodaszerek, kézműves anyagok, könyvtárszakmai nyomtatványok, eszközök szintén átadó-átvevő jegyzék alapján kerülnek átadásra, illetve felhasználásra.
- A rendezvények, olvasásnépszerűsítő programok, digitális kompetenciafejlesztő képzések során követelmény a program dokumentációja, mely alapvetően magában foglalja a fotódokumentációt, a jelenléti ívet és a tematikát. A képzés eredményességét az erre a célra kidolgozott „Elégedettségi kérdőív”-vel mérjük.
- A szakmai teljesítésigazolás során ezek ellenőrzése, meglétének igazolása is megtörténik.
- A KSZR szolgáltatásaival kapcsolatos „Elégedettségi kérdőív”-et valamennyi, a megyei és városi könyvtárral megállapodást kötött önkormányzatnak és a Könyvtári, információs és közösségi hely munkatársának megküldtünk.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2016. április 30.

A Kulturális törvény 66. §. j) pontja kimondja, hogy a megyei könyvtár a megye egész területére vonatkozóan: „koordinálja a települési könyvtárak minősítésének előkészítését”. A rendelkezés a megyei könyvtár koordinálási feladata közé emeli azt a tevékenységet is, amellyel figyeli, számon tartja és segíti a települési könyvtárak minőségüggyel kapcsolatos tevékenységét, a kezdetektől a Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszerben meghatározott önértékelés elkészítéséig. E feladattal kapcsolatban a megyei és városi könyvtár 2016-ban első lépésben kérdőív összeállítását

tervezi, melyet a települési könyvtárak számára elküldve fel kívánja mérni, hogy a minőségi feladatellátás, a minőségi szemlélet a jelenlegi szolgáltatásban mennyire érvényesül. Képet kívánunk kapni arról, hogy melyik könyvtár, hol tart ebben a folyamatban, illetve hogy a jelenlegi gyakorlat mennyire felel meg az elvárásoknak.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: 2016. második fele

Az „Ajánlás a könyvtári minőségirányítás bevezetésére” című EMMI Kultúráért Felelős Államtitkársága által közzétett dokumentum alapján a minőségbiztosítással kapcsolatos elvárások, teendők, a már meglévő jó gyakorlatok és tapasztalatok megosztására mind a KSZR, mind a nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő könyvtárak számára szakmai napot szervezünk és párbeszédet kezdeményezünk a folyamatban már elindult könyvtárak között.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, városi hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: 2016. február 4.

A szolgáltatás dokumentálása

A könyvtárhasználat adatainak elemzése is megerősítést ad ahhoz, hogy kiemelt feladatként kell kezelnünk a könyvtári szolgáltatások népszerűsítését, a korábbinál nagyobb hangsúlyt kell fektetni erre a területre.

Kiemelt feladatnak tartjuk:

- A szolgáltató helyre vonatkozó adatok és információk közzétételét a megyei könyvtár honlapján.
- Információk biztosítását a könyvtári szolgáltatásokról a kistépülési önkormányzat honlapján, különös figyelemmel az új és az ingyenesen igénybe vehető szolgáltatásokra, továbbá a fogyatékkal élőket és a nemzetiséghez tartozókat érintő információkra.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer szolgáltatásainak népszerűsítése során az intézményi és a KSZR részére kidolgozott arculati elemeket használjuk, figyelembe véve a kistépülések sajátosságait is.

Az eddig használt, a könyvtári szolgáltatásokat népszerűsítő plakátokat, szórólapokat megfelelő példányszámban újra el kell készítenünk (letéti és könyvtárbuszos ellátás esetén egyaránt), hogy folyamatosan legyen tájékoztató anyag a településeken.

A szolgáltatás egységes megjelenését szolgálja a „könyvtári, információs és közösségi helyeken” használatos, azonos arculati elemmel bíró kültéri információs tábla, valamint a könyvtárbuszos megállóhelyeket jelölő tábla. Ezeket az újonnan csatlakozó települések számára is elkészíttetjük és kihelyezzük.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer egyik legfontosabb információs csatornája a honlap. A korábban elkészült Megyei Tudástár portált (www.bazkonvvtar.hu) folyamatosan fejlesztjük a KSZR szolgáltatásoknak, és a használói igényeknek megfelelően. Ez folyamatos és ingyenes reklámfelületet biztosít a rendezvényeinknek. Az eseményekről, programokról elkészült fotókat folyamatosan feltöltjük az aktuális információkkal együtt további figyelemfelkeltés, illetve az

események dokumentálása céljából. Folyamatosan bővítjük a Megyei Tudástár portálon korábban elhelyezett:

- az egységesen használt dokumentumtárat,
- az egységes arculattal megtervezett biankó plakát és meghívó mintákat,
- a könyvtári adminisztrációhoz, nyilvántartásokhoz szükséges nyomtatványokat,
- a rendezvények képtárát.

Egyre több település és könyvtári, információs és közösségi hely hoz létre önálló Facebook oldalt, ahol rendszeresen hírt ad tevékenységéről. Az évi két alkalommal megjelenő könyvtári Mappa pontos krónikása az elvégzett munkáknak, gondjainknak, örömeinknek.

A település vezetőinek és a könyvtárosoknak kívánunk segítséget nyújtani és ötletet adni a portálon elhelyezett és frissülő programajánlóval, melyet kiegészítünk az elmúlt évben meghívott előadók műsorairól készült rövid tájékoztatóval.

Miskolc, 2016. május 10.

Dr. Prokai Margit
igazgató